

Parlamentul
Republicii Moldova

AD nr. *8*
03 iulie 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege cu privire la alocația de stat pentru familiile cu mulți copii.

Anexe:

1. Proiectul Legii
2. Nota informativă

Deputați în Parlament:

Dr. ANDRANNO A
Andrei Ceneșchi I.
Nicole Polanco A. Mihail

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr. <i>216</i>	
"03" <i>07</i>	20 <i>24</i>
Ora _____	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

cu privire la alocația de stat pentru familiile cu mulți copii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

Articolul 1. Obiectul legii.

Prezenta lege stabilește regulile aplicabile procedurii de acordare a alocațiilor de stat destinate familiilor cu mulți copii.

Articolul 2. Noțiuni principale.

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

indemnizație – ajutor financiar, acordat lunar de către stat, în condițiile prezentei legi;

familie cu mulți copii – familie care are în componență 3 sau mai mulți copii, inclusiv copiii aflați sub tutelă sau curatelă, care nu au împlinit vârsta de 18 ani;

familie monoparentală – structură familială formată dintr-un părinte și copilul (copiii) său, fie în urma decesului celuilalt părinte, fie prin divorț, prin abandonarea familiei de către un părinte, prin decizia de a nu se căsători sau prin adopția realizată de o persoană singură.

titularul dreptului la alocație de stat – familia, inclusiv monoparentală sau custodele, care în condițiile prezentei legi are dreptul la indemnizație.

Articolul 3. Domeniul de aplicare.

Prezenta lege se aplică raporturilor juridice apărute urmare a dreptului familiei cu mulți copii sau familiei monoparentale cu mai mulți copii la alocația de stat, stabilită în conform condițiilor prezentei legi.

Capitolul II

MODALITATEA DE ACORDARE A ALOCAȚIEI DE STAT PENTRU FAMILIILE CU MULȚI COPII

Articolul 4. Beneficiarii alocației de stat.

(1) În condițiile prezentei legi, au dreptul la indemnizație familiile, inclusiv monoparentale, cu 3 sau mai mulți copii, inclusiv copiii aflați sub tutelă sau curatelă, care nu au împlinit vârsta de 18 ani.

(2) În cazul în care copiii sunt separați de părinți din motivul aflării temporare a părinților/unicului părinte pentru o perioadă mai mare de două luni în altă localitate sau peste hotare, indemnizația poate fi acordată custodelui, înregistrat de autoritatea tutelară în modul stabilit de Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

(3) În sensul prezentei legi, au dreptul la indemnizație beneficiarii prevăzuți la alin. (1) și (2) al prezentului articol, ale căror venit mediu lunar nu depășește mărimea a două salarii medii pe economie. În situația familiilor monoparentale sau în cazul în care copiii sunt aflați la îngrijirea și educația unui singur custode, alocația de stat se acordă în condiția în care veniturile nu depășesc un salariu mediu pe economie.

Articolul 5. Quantumul indemnizației.

Quantumul indemnizației alocate familiilor cu mai mulți copii constituie 10% din salariul mediu pe economie, pentru fiecare copil.

Articolul 6. Modul de acordare a indemnizației.

(1) Îndemnizația lunară se acordă la prezentarea cererii titularului și actelor necesare ce confirmă dreptul la plata indemnizației, depuse la organul teritorial de asigurări sociale de la domiciliul titularului.

(2) Pe lângă cererea menționată la alin. (1), titularul dreptului la alocație de stat va prezenta următoarele acte:

- a) copiile actelor de identitate valabile ale părinților sau, după caz, unicului părinte sau custodelui;
- b) copiile adeverințelor de naștere ale copiilor minori;

- c) certificatul privind componența familiei;
- d) certificatul privind venitul mediu lunar al ale părinților sau, după caz, unicului părinte sau custodelui.

Articolul 7. Cauzele de pierdere a dreptului la alocația de stat.

(1) Dreptul la plata indemnizației lunare încetează în situațiile în care s-a stabilit întrebuințarea neconformă a acesteia. Prin întrebuințare neconformă se înțeleg situațiile de utilizare a indemnizației în alte scopuri decât creșterea, educarea și întreținerea copiilor, stabilită în modul corespunzător de autoritatea tutelară.

(2) În situațiile în care cererea privind acordarea alocației de stat a fost înaintată în condițiile articolului 4 alin. (2), odată cu încetarea custodiei, încetează dreptul la acordarea indemnizației lunare. Prezenta nu îngrădește dreptul familiei de a înainta repetat cererea privind acordarea alocației de stat.

Articolul 8. Sursa de finanțare și modalitatea de plată.

(1) Finanțarea indemnizației se va efectua de la bugetul de stat.

(2) Plata indemnizației se efectuează prin modalitatea de plată selectată de titularul dreptului la alocația de stat și disponibilă în cadrul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay). Evidența plății indemnizațiilor se efectuează de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Capitolul III

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul. 10.

(1) Prezenta lege intră în vigoare de la 1 ianuarie 2025.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni, va adopta actele normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege cu privire la alocația de stat pentru
famiiliile cu mulți copii

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege cu privire la alocația de stat pentru familiile cu mulți copii a fost elaborat de către deputați din Frațiunea Blocului Comuniștilor și Socialiștilor în corespundere cu art. 73 din Constituția RM și art. 47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În ultimele decenii datele statistice relevă tendențios o continuă descreștere a nivelului demografic, marcat atât de migrația populației cât și de descreșterea ratei natalității. Cu regret, multiple familii cu trei sau mai mulți copii sunt printre cele mai sărace categorii de populație.

Potrivit Convenției ONU privind drepturile copilului, Republica Moldova are obligația să asigure copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale și să acorde ajutorul corespunzător părinților în exercitarea responsabilităților ce le revin în legătură cu creșterea copilului. Fiecare copil are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Concomitent, Constituția Republicii Moldova consacră familia drept elementul natural și fundamental al societății care are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului. Articolul 50 din Constituție prevede dreptul copiilor la ajutor și ocrotire specială, recunoscând regimul special în realizarea drepturilor acestora. De aici derivă obligația statului de a facilita formarea familiilor și protecția drepturilor copiilor, inclusiv pe calea măsurilor financiare.

Conform raportului analitic efectuat de Biroul Național de Statistică, realizat cu suportul UNICEF, „Analiza sărăciei monetare și a bunăstării gospodăriilor cu copii în anul 2022” În funcție de numărul de copii, într-o situație mai bună se află gospodăriile cu un singur copil, în cazul cărora este înregistrat un venit lunar pe o persoană în mărime de 4679,3 lei, față de 2571,0 lei, în cazul gospodăriilor cu 3 și mai mulți copii. În dependență de tipul gospodăriei se constată, că cele mai mici venituri sunt caracteristice gospodăriilor formate din mai multe nuclee familiale – 3443,9 lei lunar pe o persoană.

Conform datelor statistice pentru anul 2023, și a datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, în anul 2023, din total gospodării 28,1% au avut la întreținere copii sub 18 ani, din care 47,6% – un singur copil, 37,0% – doi copii, iar 15,5% – trei copii și mai mult. Gospodăriile cu mulți copii sunt caracteristice în special pentru mediul rural, unde au fost concentrate 66,9% din totalul gospodăriilor cu 3 copii și mai mult.

Veniturile disponibile ale gospodăriilor casnice cu copii sunt mai mici decât veniturile gospodăriilor fără copii. În medie, în anul 2023, veniturile gospodăriilor cu copii au constituit 4248,0 lei lunar pe o persoană sau de 1,3 ori mai puțin, comparativ cu veniturile gospodăriilor fără copii. Pe măsura creșterii numărului de copii în gospodărie, descrește și valoarea medie a veniturilor acesteia, de la 4951,2 lei lunar în cazul gospodăriilor cu 1 copil până la 3211,4 lei în cazul celor cu 3 copii și mai mult.

Conform datelor Ministerului Muncii și Protecției Sociale, la sfârșitul anului 2023, la evidență erau circa 20,584 copii aflați în situații de risc, 12,685 dintre aceștia fiind din mediul rural. Din total copii în situații de risc, 19,143 copii au fost din categoria copiilor neglijanți, 547 copii aveau părinții/unicul părinte decedat iar 268 copii aveau ambii părinți/unicul părinte care refuză să-și exercite obligațiile părintești privind creșterea și îngrijirea copilului.

În acest context, abordarea conceptului de familie în sensul oamenilor apropiați care se preocupă de îngrijirea și educația acestuia (custodele), prezintă o importanță deosebită pentru acordarea protecției efective a drepturilor copilului din partea statului.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului, obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Prezentul proiect de lege este înaintat în contextul necesității susținerii familiilor cu trei sau mai mulți copii ale căror venituri medii lunare nu depășesc două salarii medii pe economie. În situația familiilor monoparentale sau în cazul în care copiii sunt aflați la îngrijirea și educația unui singur custode, alocația de stat se acordă în condiția în care veniturile medii lunare nu depășesc un salariu mediu pe economie.

Proiectul de lege instituie dreptul titularilor la plata indemnizației lunare în valoare de 10% din salariul mediu pe economie, pentru fiecare copil. În sensul prezentului proiect de lege se consideră titulari ai alocației de stat:

1. familia constituită din doi părinți;
2. familia monoparentală;
3. custodele înregistrat la autoritatea tutelară în condițiile prevăzute de Legea 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Îndemnizația se acordă la cererea titularului alocației de stat, adresată organului teritorial de asigurări sociale de la domiciliul titularului. Plata indemnizației se efectuează prin modalitatea de plată selectată de titularul dreptului la alocația de stat și disponibilă în cadrul serviciului guvernamental

de plăți electronice (MPay). Evidența plății indemnizațiilor se efectuează de Casa Națională de Asigurări Sociale. Finanțarea indemnizației se va efectua de la bugetul de stat.

5. Fundamentarea economico-financiară

Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata suportului financiar anual se determină de Guvern. Având în vedere faptul că implementarea prevederilor înaintate implică surse bugetare neplanificate pentru anul curent, se propune intrarea în vigoare a prevederilor începând cu 1 ianuarie 2025.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege modifică cadrul normativ în vigoare cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu mai mulți copii. În vederea implementării prezentului proiect de lege, Guvernul urmează să aducă actele sale normative în concordanță cu prevederile acestuia, precum și să dispună alocarea unor mijloace suplimentare din contul bugetului de stat prin alocarea acestora în bugetul asigurărilor sociale de stat. Adițional, modificările urmează a fi aduse la cunoștința publicului larg, așa cum dau naștere unor drepturi și raporturi juridice noi.

7. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația UE și nu cade sub incidența altor expertize de compatibilitate.

8. Avizare și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege va fi plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova (www.parlament.md), directoriul „Procesul legislativ”, secțiunea „Proiecte de acte legislative”.

Proiectul de lege va fi remis spre avizare Guvernului în conformitate cu art. 58 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996.

Între prima și a doua lectură proiectul va fi supus consultărilor publice cu toate părțile interesate și va urma avizarea oficială în condițiile cadrului normativ.

9. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege

10. Constatările expertizei juridice

Pentru asigurarea respectării cadrului legal și în conformitate cu prevederile din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul va fi supus expertizei juridice în timpul procesului de avizare.

11. Constatările altor expertize

Proiectul de lege nu necesită a fi supus altor consultări.

Deputati în Parlamentul Republicii Moldova

Alla Darovannaia

 DAROVANNAIA A